

Utbildningsnämnden  
**Reglemente**

Datum:  
2020-03-25

Diarienummer:  
UBN-2020-00437

# Regler för förskola och pedagogisk omsorg

# Innehåll

1. Allmänt .....	3
2. Förskola och pedagogisk omsorg för barn 1–5 år .....	3
2.1 Rätt till plats inom förskola och pedagogisk omsorg .....	3
2.2 Anmälan .....	4
2.3 Särskild handläggning.....	4
2.4. Inför placering i förskola och pedagogisk omsorg.....	5
2.4.1 Turordning placering förskola .....	5
2.4.2 Turordning placering pedagogisk omsorg.....	6
2.5 Erbjudande om plats i förskola och pedagogisk omsorg.....	6
2.6 Uppehåll i placering.....	7
3. Omsorg utanför ordinarie öppettider i förskola .....	7
3.1 Rätt till omsorg.....	7
3.2 Särskilda skäl.....	8
3.3 Resor.....	8
4. Avgift och uppsägning av plats.....	8
4.1 Avgifter .....	8
4.2 Uppsägning .....	8
4.2.3 Byte mellan allmän avgiftsfri förskola och avgiftsbelagd förskola.....	9
4.3 Avstängning.....	9

Reviderad efter beslut i utbildningsnämnden 2018-05-21, 2019-06-19 (§ 125) och 2020-03-25 (§ 25)

## 1. Allmänt

Placering i förskola och pedagogisk omsorg regleras i 8 kap. (förskolan) och 25 kap. (annan pedagogisk verksamhet) skollagen (2010:800).

Uppsala kommun strävar efter att all placering i förskola och pedagogisk omsorg ska ske på ett sådant sätt att den innebär största möjliga kontinuitet och trygghet för barn och familj.

Antagningen i kommunen är gemensam för all placering i förskola och pedagogisk omsorg i kommunal regi samt i enskild regi där verksamheten får kommunala bidrag och har valt att ingå i kommunens placeringssystem.

## 2. Förskola och pedagogisk omsorg för barn 1–5 år

Verksamhet för barn i åldrarna 1–5 år bedrivs i form av **förskola** och **pedagogisk omsorg** (familjedaghem/dagbarnvårdare, flerfamiljsystem och familjenätverk).

I nedanstående text inkluderar benämningen förskola även pedagogisk omsorg **förutom** under punkt 2.4. *Inför placering förskola och pedagogisk omsorg.*

### 2.1 Rätt till plats inom förskola och pedagogisk omsorg

Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier.

För att vårdnadshavare ska kunna göra ett val utifrån behov av omsorgstid ska alla förskolor sträva efter att tillmötesgå föräldrarnas behov av omsorg i enlighet med skollagen 8 kap § 5. Förskola erbjuds helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton. Öppettiderna varierar utifrån föräldrars behov. Omsorg under annan tid beskrivs nedan i särskilt avsnitt.

Alla barn har rätt till minst 525 timmar om året (allmän förskola) från och med höstterminen det år barnet fyller tre år.

På begäran ska vårdnadshavare styrka sin arbets- och studietid. Barn ska även erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till barnets eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

För vårdnadshavare som arbetar skift eller har oregelbunden arbetstid är sysselsättningsgraden avgörande för omfattning av tid i förskolan, oavsett när arbetet utförs.

Verksamheten kan stängas under fyra dagar/läsår för att ge personalen möjlighet till planering och fortbildning. Reducering av avgiften medges inte för dessa dagar. Huvudmannen kan ordna tillfälliga lösningar för barn i behov av omsorg under dessa dagar.

Övriga vardagar under året ska verksamhet tillhandahållas för placerade barn. Det gäller även vid behov av verksamhet under skollov. Verksamheten kan bedrivas vid annan enhet eller i annan form.

I Uppsala kommun gäller följande riktlinjer:

- Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska erbjudas plats i förskolan om inte barnets behov av sådant stöd tillgodoses på annat sätt (8 kap. 7 § skollagen). Ett barns rätt till förskola med anledning av barnets eget behov fastställs efter särskild prövning.
- Barn vars vårdnadshavare är arbetslösa eller föräldralediga har rätt till plats i förskola 20 timmar per vecka. För att en vårdnadshavare ska anses arbetslös och barnet därmed berättigad förskola ska vårdnadshavare stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på att vara aktivt arbetsökande. Om vårdnadshavare, vid arbetslöshet eller föräldraledighet, arbetar delvis under en vecka har barnet rätt till fyra timmars vistelsetid de dagar vårdnadshavare inte arbetar.
- Vårdnadshavare har rätt att behålla barnets befintliga vistelsetid en månad efter syskonets födelse eller arbetslöshetens början.
- Vid graviditet får syskon behålla sin aktuella omsorgstid även om modern under månaden före beräknad nedkomst tar ut föräldraledighet, semester eller av annat skäl inte studerar eller arbetar.
- Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till omsorg under tid då förskola inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete, studier eller familjens situation i övrigt.

## 2.2 Anmälan

Anmälan till plats i förskola ska göras minst tre månader (handläggningstid) innan önskad placeringsmånad. Om exempelvis behovsdatumet är i januari ska ansökan ha inkommit senast i september månad. Detta med undantag för placeringar med start i augusti där handläggningstiden är fyra månader, d.v.s. att ansökan måste ha inkommit senast i mars månad. Barnet kan få plats tidigast från ett års ålder. Plats erbjuds så fort det finns ledig plats. Anmälan kan lämnas året runt.

Anmälan görs i kommunens e-tjänst, tidigast när barnet är en månad. I anmälan anges från vilket datum som förskoleplats önskas (behovsdatum).

Vårdnadshavare kan i sin anmälan göra upp till nio val. Det är dock inte garanterat att barnet får plats på något av dessa val. Om plats inte kan erbjudas enligt önskemål erbjuds barnet annat alternativ.

Vårdnadshavare får ändra sina alternativ i anmälan utan att handläggningstiden påverkas. Vårdnadshavare kan ändra behovsdatum till ett senare datum. Om behovsdatum ändras till ett tidigare datum erbjuds plats så fort ledig plats finns.

## 2.3 Särskild handläggning

Utbildningsförvaltningen handlägger följande anmälningar om platsbehov enligt särskild ordning:

- Barn med skyddad adress och/eller skyddad identitet.
- Barn till vårdnadshavare med behov av omsorg då förskola inte erbjuds.
- Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.
- Barn till vårdnadshavare som ansöker om plats i familjedaghem.
- Barn till vårdnadshavare som ansöker om plats på förskola med finskspråkig inriktning.

- Barn som byter till/från allmän förskola
- Barn som inte kan nyttja erbjuden plats på grund av att förskolan inte kan erbjuda omsorg under den tid som vårdnadshavarna har behov av det

## 2.4. Inför placering i förskola och pedagogisk omsorg

Barnet ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt om familjen så önskar. Skälig hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål. (8 kap. 15 §).

Vid placering beaktas att huvudmannen enligt 8 kap. 8 § skollagen ska kunna se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek.

### 2.4.1 Turordning placering förskola

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioriteringsordning, som gäller både vid nyplacering och vid byte av placering:

1. Syskon till barn som redan har plats på den aktuella förskolan. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
  - Om två syskon konkurrerar om samma plats är det relativ närhet som avgör vem som får platsen.
2. Relativ närhet, vilket innebär att avståndet mellan barnens folkbokföringsadress och den sökta förskolan mäts och sätts i förhållande till avståndet till en annan näraliggande förskola (se nedan).
3. Ansökningar som har inkommit senare än tre månader innan önskad placeringsmånad (behovsdatum), det vill säga där plats önskas tidigare än tre månader från att anmälan om platsbehov skickats. För placeringar i augusti gäller det ansökningar som inkommit senare än fyra månader innan önskad placeringsmånad.
4. Barn som är folkbokförda i annan kommun (i mån av plats).

#### *Relativ närhet*

Om en förskola inte har plats för alla som önskat den, görs ett urval utifrån relativ närhet. Relativ närhet är skillnaden i farbar väg till den önskade förskolan jämfört med en alternativ förskola i närheten (av de förskolor som ingår i kommunens kö).

Så här beräknas relativ närhet:

- Avståndet mellan barnets folkbokföringsadress och den önskade förskolan mäts.
- Avståndet till den önskade förskolan jämförs med avståndet till den närmaste eller näst närmaste förskolan för att få fram skillnaden i avstånd = den relativa närheten. Om den valda förskolan är den förskola som ligger närmast jämförs avståndet med den näst närmaste förskolan. I andra fall jämförs avståndet mellan den valda förskolan och den närmaste förskolan.
- Den relativa närheten jämförs för samtliga som sökt samma förskola.
- Om två barn önskat samma förskola och bara ett av dem kan få en plats, är det barnet som har längsta relativa avståndet till sin alternativa förskola som har rätt till platsen.
- Om två barn har samma relativa närhet:

- mäts avståndet till sökt förskola. Det barn som har kortast väg till sökt förskola erbjuds platsen.
- i de fall avståndet till sökt förskola är samma antas det barn som valt förskolan i första hand framför det barn som valt skolan som andra- eller tredjehandsval osv.
- i de fall båda haft samma förskola som valalternativ används lottning.

#### 2.4.2 Turordning placering pedagogisk omsorg

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioriteringsordning både vid nyplacering och vid byte av placering:

1. Syskon till barn som redan har plats inom pedagogisk omsorg i det aktuella familjedaghemmet, flerfamiljsystemet eller familjenätverket. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
2. Hänsyn tas till gruppens sammansättning utifrån ålder.
3. Ansökningar som har inkommit senare än tre månader innan önskad placeringsmånad. För placeringar i augusti gäller det ansökningar som inkommit senare än fyra månader innan önskad placeringsmånad.
4. Barn som är folkbokförda i annan kommun.

### 2.5 Erbjudande om plats i förskola och pedagogisk omsorg

När ledig plats finns får vårdnadshavarna till barnet som står på tur ett platserbjudande som ska besvaras av barnets båda vårdnadshavare. Erbjudanden skickas inte om ett byte till en förskola i kommunens kö kan beviljas, då sker istället en så kallad direktplacering (se nedan).

I särskilda fall kan det räcka med att endast den ena vårdnadshavaren besvarar platserbjudandet. Det avgörs av handläggaren i det specifika ärendet.

För att få en placering ska vårdnadshavarna tacka ja till platserbjudande **inom åtta dagar** (gäller ej vid byten). Med svaret ska vårdnadshavare skicka in blanketterna Kontrakt för omsorgstid och inkomstanmälan för avgift.

Om vårdnadshavarna inte svarat på platserbjudandet inom åtta dagar betraktas det som att de avstår från erbjuden plats och anmälan avregistreras.

Vårdnadshavare som erbjuds plats till lägre önskade alternativ, kan tacka ja eller nej till denna och ändå stå kvar i kön till högre önskade alternativ.

Om ansökan gäller ett byte av förskola och bytet kan beviljas, sker placering genom så kallad direktplacering. Det innebär att barnet förlorar den platsen som bytet söks ifrån, från och med det datumet som plats på den nya förskolan beviljas. Detta gäller endast de som söker och kan få ett byte till en förskola, inte till pedagogisk omsorg.

Vårdnadshavare som **inte** erbjuds plats på något av sina önskade alternativ, utan får erbjudande om plats på annan förskola, kan tacka ja eller nej till erbjudandet och ändå stå kvar i kön till samtliga önskade alternativ.

Vårdnadshavare som tackar nej till en erbjuden plats kan inte garanteras en annan plats det önskade placeringsdatumet.

## 2.6 Uppehåll i placering

Den som, vid annat än sommarledighet, inte ska utnyttja sin plats under mer än två månader kan ansöka om att ha kvar platsen upp till tre månader. Ansökan om att behålla platsen sker skriftligen till utbildningsförvaltningen. Avgift betalas även när platsen inte används.

Om en plats inte används under två månader, och vårdnadshavarna inte har ansökt om uppehåll i placeringen, kommer platsen att sägas upp med omedelbar verkan.

## 3. Omsorg utanför ordinarie öppettider i förskola

Omsorgen ges mellan kl. 18:30 och kl. 06:30 vardagar samt under lördagar, söndagar och helgdagar.

Barn till vårdnadshavare som förvärsarbetar eller studerar har rätt till omsorg under tid då förskola inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärsarbete, studier eller familjens situation i övrigt.

Omsorgen kan erbjudas från och med ett års ålder till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år.

Omsorg under tid då förskola inte erbjuds delas upp i:

- omsorg som **inte** innebär övernattning, och
- omsorg som innebär övernattning eller bedrivs under lördagar, söndagar och helgdagar.

Omsorg som **inte** innebär övernattning beviljas de vårdnadshavare som har möjlighet att lämna eller hämta barn så att nattvilan kan ske i hemmet. Om barnet inte ska övernatta i verksamheten kan lämning ske tidigast kl. 06:00 och hämtning senast kl. 22:00.

Omsorg som innebär övernattning beviljas de vårdnadshavare som inte har möjlighet att lämna eller hämta barn så att nattvilan kan ske i hemmet. Nattvilan sker då i omsorgen. Denna typ av omsorg omfattar även omsorg under lördagar, söndagar och helgdagar även om den inte innebär övernattning.

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioriteringsordning:

1. Syskon till barn som redan har plats på den aktuella förskolan. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
2. Kötid – ansökningsdatum
3. Barn som är folkbokförda i annan kommun – om hemkommunen godkänner placeringen

### 3.1 Rätt till omsorg

För att få tillgång till omsorgen med hänsyn till vårdnadshavares förvärsarbete, ska arbetstid mellan kl. 18:30 och kl. 06:30 styrkas genom intyg från arbetsgivare. Även

restid till/från arbetet mellan kl. 18:30 och kl. 06:30 ska styrkas. Schema ska bifogas med ansökan.

Tillgång till omsorgen med hänsyn till familjens situation i övrigt kan exempelvis vara att en vårdnadshavare är intagen på behandlingshem, kriminalvårdsanstalt eller liknande.

Barn vars vårdnadshavare har behov av omsorg under tid då förskola inte erbjuds har förtur till en förskola som erbjuder sådan omsorg.

För att beviljas omsorg som innebär övernattning eller bedrivs under lördagar, söndagar och helgdagar krävs att vårdnadshavaren inte kan lämna eller hämta barnet så att nattvilan kan ske i hemmet. Detta är en bedömning som görs i det enskilda fallet utifrån följande kriterier: barnets ålder, vårdnadshavarens arbetsschema påföljande dag samt barnets och vårdnadshavarens behov av dygnsvila.

### **3.2 Särskilda skäl**

I enskilda fall, där det finns särskilda skäl, kan lösningar med personal som hämtar barnet och utför omsorgen i barnets hem förekomma. Sådana lösningar omprövas regelbundet. Med särskilda skäl menas att omsorgen behöver utföras i hemmet för att undvika en ohållbar situation för den enskilda familjen. Särskilda skäl kan vara av olika art och bedöms i det enskilda fallet. Särskilda skäl ska styrkas med underlag.

### **3.3 Resor**

Vårdnadshavaren ansvarar för alla resor i samband med omsorg då förskola inte erbjuds.

## **4. Avgift och uppsägning av plats**

### **4.1 Avgifter**

Vårdnadshavarens avgifter betalas per månad, tolv månader om året.

Full avgift betalas tolv månader per år oavsett vistelsetid. För barn med rätt till allmän förskola reduceras avgiften med 25 procent under perioden september till och med maj.

I de fall vårdnadshavare har olika adresser skickas fakturan till den vårdnadshavare där barnet är folkbokfört. I de fall där endast den vårdnadshavare som är folkbokförd på annan adress än barnet har behov av plats i förskola, skickas faktura till denna vårdnadshavare.

### **4.2 Uppsägning**

Vårdnadshavare har rätt att när som helst under året säga upp platsen. Båda vårdnadshavarna ska bekräfta uppsägningen. Uppsägningstiden är två månader. Avgift betalas under uppsägningstiden. Uppsägning krävs även vid byte mellan en förskola i kommunens kö och en förskola med egen kö.



#### **4.2.3 Byte mellan allmän avgiftsfri förskola och avgiftsbelagd förskola**

Eftersom barnet behåller sin plats på förskolan vid övergången mellan allmän avgiftsfri förskola och avgiftsbelagd förskola behöver platsen inte sägas upp. Vårdnadshavare till barn som redan har en förskoleplats kan istället ansöka på nytt om plats på allmän respektive avgiftsbelagd förskola för att grunden för placeringen ska ändras.

### **4.3 Avstängning**

Vid tre obetalda månadsavgifter kan placering sägas upp med omedelbar verkan. Avstängning kvarstår till dess vårdnadshavaren reglerat skulden eller upprättat överenskommelse om avbetalning. Hantering sker enligt en särskild rutin som tillvaratar vårdnadshavarens möjligheter att behålla barnets plats.

Avstängning av plats får inte ske om barnet är i behov av särskilt stöd eller för den del som omfattas av rätten till allmän förskola.